

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **S. S.**, zastoupen JUDr. Annou Romanovou, advokátkou, se sídlem Nám. 5. května 812, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2015, č. j. OAM-338/ZA-ZA04-ZA05-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 1. 8. 2016, č. j. 29 Az 34/2015 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Anně Romanové, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti v částce 4.114 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Žalobce podal dne 2. 4. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Jako důvod žádosti uvedl ohrožení života, ve vesnici, kde před opuštěním Ukrajiny žil (v K., asi 50km od města D.). Na domech bylo vylepeno oznámení o nutnosti připravit sklepy pro případ mimořádných událostí. Bojí se o život, neboť ve vlasti je stále více nebezpečno, a mohl by být odveden do armády, protože se nedodržují zákony, probíhá nucená mobilizace, obává se, že by mohl být odveden, ačkoli vojenskou službu nevykonával ze zdravotních důvodů. Zemi opustil 17. 3. 2015, vyřídil si české vízum na základě pozvání od matky, odjel přes Slovensko do Čech.

[2] Rozhodnutím ze dne 14. 8. 2015, č. j. OAM-338/ZA-ZA04-ZA05-2015, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném pro posuzovaný případ (dále jen „zákon o azylu“).

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který jeho žalobu zamítl. Po shrnutí skutkového stavu a zákonných podmínek dospěl soud k závěru, že žalovaný nepochybil, když žalobci mezinárodní ochranu neudělil. Žalobce nebyl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť svůj případný nesouhlas s povoláním do armády,

ani své názory na tuto věc nikde neprojevoval a nebyl za nic podobného perzekuován. Netvrdil ani žádné jiné azylově relevantní důvody, přičemž obavy z odvodu do armády takovým důvodem nejsou. Nadto žalobce sám uváděl, že vojenskou službu nekonal, neboť s ohledem na svůj zdravotní stav nebyl povolán. Krajský soud dále uvedl, „že mu je z úřední činnosti známo, že z Nařízení prezidenta republiky 88/2015 z 8. 5. 2015 o odvozech občanů Ukrajiny na ZVS – bod 2. je patrné, že povolat lze toliko zdravotně způsobilé k výkonu vojenské služby. Ze Zákona Ukrajiny o mobilizaci č. 3543-12 ve znění novely z 21. 4. 2015 a jeho článku 23 plyne, že vojenské službě během mobilizace nepodléhají občané, uznání v souladu se závěrem vojenské lékařské komise dočasně nezpůsobilými pro vojenskou službu ze zdravotních důvodů. Žalobcem uváděné obavy tak nelze, dle přesvědčení soudu, hodnotit jinak, než jako spekulativní a ničím nepodložené. Povolávací rozkaz neobdržel, nelze proto argumentovat s tím, že by se taková věc mohla přihodit a jím uváděné obavy nemají reálný podklad“. Na podporu svých závěrů odkázal na judikaturu zdejšího soudu.

[4] Krajský soud neshledal důvodné ani námitky splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 13 a 14b zákona o azylu, neboť matka i bratr žalobce pobývají na území ČR na základě institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Stejně tak nebylo důvodu postupovat dle § 14 zákona o azylu, „neboť žalobce netrpí žádnou vážnou poruchou zdraví, sám uvedl, že nebere žádné léky, není ani přestárlým občanem, který by vyžadoval nadstandardní opatrování druhou blízkou osobou“.

[5] Co se týče podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, nepřisvědčil soud žalobci, že naplňuje důvody uvedené v odst. 2 písm. c) téhož ustanovení, tedy vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Shledal správným a důkladným hodnocení věci provedené žalovaným, přičemž žalobní námitky s ohledem na situaci na Ukrajině, zejména v oblasti Dněpropetrovska, považoval za účelově rozšiřující, neboť „ozbrojený konflikt probíhá na Ukrajině ve východní části, jeho intenzita značně kolísá, rozhodně se však z mezinárodního pohledu nejedná o totální konflikt, který by mohl znamenat ohrožení každého civilisty azylově relevantní újmou a tedy rizikem, které by bylo lze podřadit citovanému ustanovení zákona o azylu. I v uvedené argumentaci žalovaného nespátril soud žádné pochybení, správný orgán těžil z aktuálních podkladů a nezastíral, že bezpečnostní situace na východě Ukrajiny je problematická, nicméně v žádném případě nemůže znamenat vyřčení azylového nebezpečí ve smyslu § 14a zákona o azylu pro návrat žalobce, žijícího ve střední části Ukrajiny“. To vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu. Krajský soud aproboval i názor žalovaného spatřujícího v žádosti žalobce účelovost, neboť sám uváděl, že se snažil vyřídit si české pracovní povolení, což však nestihl. Pobyt žalobce s jeho rodinou lze řešit instituty dle zákona o pobytu cizinců. Soud tedy uzavřel, že podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu nebyly splněny.

II. Kasační stížnost a další podání

[6] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že nepřihlédl k obecně známým skutečnostem, probíhajícímu konfliktu na Ukrajině a z něho plynoucí vážné újmě na životě a na zdraví hrozící stěžovateli v případě návratu. Napadený rozsudek proto nemá oporu v provedeném dokazování. Stěžovatel tvrdí, že Ukrajinu opustil v březnu 2015 pro probíhající konflikt, do něhož se nechtěl zapojit. V ČR má matku a bratra. V místě jeho bydliště (K. nedaleko města D.) byly na domech lepeny výzvy k přípravě sklepů pro případ ohrožení a muži byli odvedeni do boje. Stěžovatel popsal již žalovanému a krajskému soudu, že v ulicích viděl pohyb válečné techniky a ozbrojené konflikty, do nichž se zapojit nechtěl, neboť je přesvědčen, že konflikty se mají řešit mírovým

pokračování

způsobem. Několikrát viděl a četl o protestech proti mobilizaci. Měl strach z pronásledování z důvodu pohlaví a národnosti a rovněž obavy z prezentace svého odmítavého postoje k zapojení do boje. Obzvláště po zhlédnutí mediálních zpráv, dle nichž dochází k násilným a nezákonným odvodům mužů do boje. S těmito informacemi a důkazními návrhy se krajský soud neseznámil a neprovedl dokazování k tvrzení ohledně strachu o život. Stěžovatel proto poukazuje na navrhované důkazy (jedná se o videa na portálu youtube.com).

[8] Stěžovatel tvrdí, že na Ukrajině nikoho nemá. Snaha o nápravu až v případě ohrožení života a zdraví by byla již marná. Má za to, že v demokraticky smýšlejícím státě není možné nikoho nutit, aby v rozporu s vlastním přesvědčením konal příkazy porušující právo, spravedlnost a základní lidská práva. Na Ukrajině je obyvatelstvo ohrožené protestními akcemi proti mobilizaci. Jednalo by se o nezákonné vynucování, pokud by se měl stěžovatel zapojit do protestních akcí proti mobilizaci a účastnit se ozbrojeného konfliktu, kde je nutno počítat s použitím síly. Z této situace je stěžovatel nešťastný a pro strach o život a zdraví svůj domovský stát opustil. Popsané okolnosti považuje za důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Stěžovatel již v řízení před žalovaným popsal oznámení vylepené na domě ve svém bydlišti i pocity strachu, že bude pronásledován z důvodu příslušnosti k Ukrajinské národnosti a zastávání mírových názorů. K tomu však nebylo přihlédnuto. Krajský soud v napadeném rozsudku neuvedl, proč tvrzením stěžovatele neuvěřil a nepřihlédl ani k navrhovaným důkazům. Nevypořádal se ani s tím, zda strach stěžovatele je odůvodněný. Vypořádal se sice s tím, že stěžovatel se nemusí obávat odvodu do boje, když ze zdravotních důvodů neabsolvoval základní vojenskou službu, přičemž obavy z branné povinnosti nejsou azylově relevantní, neboť se jedná o legitimní požadavek každého státu vůči svým občanům. Stěžovatel však nesouhlasí s plněním branné povinnosti občany se zdravotními omezeními, když s ohledem na místní poměry nejde o zákonnou brannou povinnost, a nesouhlasí ani, aby i osoby nemající zájem se do ozbrojeného konfliktu zapojit byly nuceny bojovat navzdory svému přesvědčení jen proto, že jsou zletilými muži. S tím se však soud ani žalovaný náležitě nevypořádal.

[9] Nebude-li rozhodnutí žalovaného zrušeno, bude zasaženo do práv stěžovatele garantovaných Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvou o právním postavení uprchlíků. Ze zpráv založených ve spise vyplývá, že situace na Ukrajině je velmi nestabilní a dochází ke značným excesům ze strany vládních složek, soukromých ozbrojených skupin a separatistů, stejně tak jako k vynucování nástupu do boje. Stěžovatel tedy splňuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu, případně doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona, a to z důvodu ozbrojeného národního konfliktu, který je obecný a újma hrozí všem Ukrajincům v celé zemi. Stav ohrožení života a zdraví (i pro budoucí generace) a porušování lidských práv na Ukrajině je natolik závažný, že v něm stěžovatel spatřuje přesah vlastních zájmů. Jeho obavy o život, zdraví a lidskou důstojnost jsou oprávněné. To prokázal obecně známými mediálními zprávami a informacemi na internetových portálech (youtube.com). Soud nepřihlédl ani ke kvalifikační směrnici [stěžovatel má pravděpodobně na mysli směrnici Rady 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“)], která byla do zákona o azylu zapracována za účelem sjednocení azylově relevantních pojmů a základních požadavků. Stěžovatel zdůraznil, že jeho obavy jsou výsledkem jeho vnitřního přesvědčení a je třeba, aby se empaticky rozhodující soudci vcítili do jeho situace.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s krajským soudem a odkazuje rovněž na odůvodnění svého rozhodnutí, zejména pak upozorňuje na obsah žádosti o udělení azylu a výpovědi stěžovatele. Bylo objasněno, že důvodem podání žádosti o azyl byla bezpečnostní situace v místě bydliště stěžovatele a obava z nutnosti nastoupit do vojenské služby a zapojit se do bojů. Žalovaný zdůrazňuje, že postavení uprchlíka dle mezinárodních úmluv

nemůže mít osoba, u které současně nebyla prokázána existence pronásledování dle zákona o azylu. Přestože je situace na jihovýchodě Ukrajiny složitá, nelze hovořit o vnitřním ozbrojeném konfliktu. Žalovaný poukazuje na skutečnost, že stěžovatel na Ukrajině žil a měl trvalé bydliště ve střední části země, oblasti Dněpropetrovské, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády proklamující demokracii a právo.

[11] Má-li stěžovatel obavy z odvodu do armády, uvádí žalovaný, že branná povinnost je legitimní občanskou povinností uznávanou jak Úmluvou o právním postavení uprchlíků, tak Mezinárodním paktem o občanských a politických právech a Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

[12] Žalovaný dále konstatuje, že dle aktuálních informací Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva dochází ke střetům separatistů a zástupců vládní moci pouze na východě Ukrajiny v oblasti Doněcké a Luhanské, což je v souladu s dřívější informací Ministerstva zahraničních věcí ze dne 16. 4. 2015, dle níž je situace na západě a středu země klidná. V rozhodnutí vycházel z nejaktuálnějších informačních zdrojů (z jara 2015), přičemž situace se nijak nezhoršila. Žalovaný dodává, že k legalizaci pobytu v případě stěžovatele měly být využity instrumenty zákona o pobytu cizinců. Jeho obavy považuje za spekulativní a nepodložené.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namísto kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručně odůvodnění svého usnesení připojuje.

[14] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namísto změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“

[15] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, uvedl, že stav ohrožení života a zdraví a porušování lidských práv na Ukrajině je závažný, a to i pro budoucí generace. Tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí, a nepovažuje kasační stížnost za přijatelnou z důvodů uvedených stěžovatelem, ani z žádných jiných důvodů.

pokračování

[16] Nejvyšší správní soud již opakovaně vyslovil, že situace na Ukrajině není tak závažná, že by byly ohroženy všechny osoby na jejím území, jak tvrdí stěžovatel. Nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části Ukrajiny, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně klesá (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 – 23, ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 – 28, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43, ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 220/2015 – 35, či ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Azs 118/2016 – 36).

[17] Také skutkový stav byl ohledně situace na Ukrajině zjištěn dostatečně aktuálně, což potvrzuje i setrvalá judikatura tohoto soudu, jak je prezentováno výše. Stěžovatel nijak nepochybnil závěr, že se konflikt týká jen východní části Ukrajiny, přičemž netvrdil, že by mu v důsledku uvedeného konfliktu hrozilo v zemi původu individuální nebezpečí. V tomto kontextu Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb., a na v něm citovaný rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 17. 2. 2009, věc C-465/07, *Meki Elgafaji a Noor Elgafaji proti Staatssecretaris van Justitie*. Podle těchto rozhodnutí, s výjimkou tzv. totálního konfliktu, musí žadatel přicházející z místa méně intenzivního ozbrojeného konfliktu prokázat dostatečnou míru individualizace, a to zejména tím, že prokáže, že jsou u něj dány faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného násilí spojeného s ozbrojeným konfliktem bude právě on (srov. také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2011, č. j. 5 Azs 9/2011 – 85, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2016, č. j. 2 Azs 127/2016 – 31). Krajský soud při posouzení těchto otázek (ani co se týče skutkových zjištění) nijak nepochybil.

[18] Ve vztahu k právnímu hodnocení věci Nejvyšší správní soud předně upozorňuje, že *„azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94). Potřeba legalizace pobytu na území České republiky není zákonným důvodem pro přiznání azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69, www.nssoud.cz).

[19] Dle obsahu spisu stěžovatel žádal o mezinárodní ochranu, neboť se bál o svůj život z důvodu probíhajícího konfliktu na Ukrajině a zejména, že bude svévolně odveden do boje. Sám však s válkou nesouhlasí, ani se státní politikou a vládou ve vlasti, přičemž nevidí perspektivu a bezpečnou budoucnost dalšího pobytu na Ukrajině. Při pohovoru dne 2. 4. 2015 tvrdil, že v obci, kde žil, bylo relativně bezpečno a opustil ji bez problémů. Obával se ale odvodů do armády, které v předchozí době probíhaly, a o nichž mu říkali známí. Konflikty v místě bydliště neviděl, jen pohyb válečné techniky, kterou viděl i ve městě D., kde pracoval. Odvolával se rovněž na obsah oznámení, které bylo vyvěšeno na domě v místě pobytu stěžovatele. Občané v něm byli upozorněni, aby si v domě či sklepě připravili úkryt pro případ mimořádné události. Na dotaz správního orgánu stěžovatel sdělil, že v červenci 2014, kdy pobýval v ČR, měl jiné plány, proto zde nezůstal. Chtěl si vyřídit pracovní povolení, což se mu však nepodařilo. Následně opakoval své obavy, že by mohl být odveden do armády, přestože by to bylo v jeho případě nezákonné. Domnívá se, že je to reálné, neboť o takových případech slyšel od známých. Dále má v ČR matku a bratra, zatímco na Ukrajině nikoho a nemá se tam kam vrátit. Závěrem

uvedl, že se na Ukrajinu nechce vrátit, protože tam není perspektiva pro dobrý život, ani pro rodinu a děti a nevidí zde budoucnost, přičemž konflikt se může rozšířit na území celé země.

[20] Je tedy zřejmé, že žádost stěžovatele měla být prostředkem pro legalizaci pobytu na území ČR, a neměla sloužit k ochraně z azylově relevantních důvodů odpovídajících smyslu a účelu poskytování mezinárodní ochrany. Stěžovatel totiž pobýval na území ČR již v červenci 2014, snažil se vyřídit si pracovní povolení, kdy se ještě vrátil bez obav na Ukrajinu, aby zde přes ambasádu doložil doklady potřebné pro získání pracovního povolení (dokumenty, které se snažil doložit a nestihl to, byly platné do března 2015). Teprve když se mu jej získat nepodařilo, rozhodl se požádat o azyl. Jak bylo již naznačeno, k legalizaci pobytu cizince nemůže sloužit procedura v režimu zákona o azylu, neboť ten poskytuje ochranu především cizincům, kteří jsou v zemi původu vystaveni (nebo jim hrozí) pronásledování či vážné újmě ve smyslu tohoto zákona. Stěžovatel měl svou situaci řešit primárně v režimu zákona o pobytu cizinců.

[21] Stěžovatel neuvedl žádné azylově relevantní důvody a jeho obavy zůstaly pouze v rovině spekulací, a to ve vztahu k § 12 i k § 14a zákona o azylu. Dovolává se udělení mezinárodní ochrany z důvodu pronásledování, či alespoň doplňkové ochrany, přičemž obě formy ochrany odůvodňuje zejména svými obavami ze svévolného odvodu do boje a bezpečnostní situací na Ukrajině. Již shora Nejvyšší správní soud konstatoval, že ozbrojený konflikt se týká pouze dvou oblastí Ukrajiny, přičemž stěžovatel pochází z jiné oblasti. Navíc sám uvedl, že zde bylo bezpečně, s odjezdem neměl jakýkoliv problém a jediné, na co upozorňoval, byl pohyb válečné techniky, kterou zahlédl. Stěžovatel tedy netvrdil jakékoliv individuální nebezpečí.

[22] Dále se stěžovatel obává pronásledování, protože je muž a Ukrajinec. Tvrdí, že samotná branná povinnost problémem není. Jeho strach však plyne z toho, že k odvodům do armády dochází svévolně a v rozporu se zákonem. Nejvyšší správní soud však uvádí, že obavy stěžovatele zůstávají pouze v rovině spekulací, neboť se stále odvolává jen na domněnky a údajná tvrzení svých známých. Z žádných věrohodných a aktuálních zdrojů založených ve spise, které se zabývají situací na Ukrajině včetně stavu a dodržování lidských práv, však nevyplývá, že by docházelo k nezákonným, svévolným, či dokonce násilným odvodům. Pokud stěžovatel uvádí, že vojáci povolávají muže do armády i v městské hromadné dopravě, na ulicích či v zaměstnání, pak to ještě neznamená, že se jedná o odvody nezákonné a porušující lidská práva. Nejvyšší správní soud nespatřuje jakýkoliv problém v předání povolávacího rozkazu osobně členy armády přímo v místě, kde je povolávaná osoba aktuálně zastížena. Stěžovatel svou kasační stížnost proto opírá jen o své obavy, že bude přes zdravotní problémy odveden do armády bez jakéhokoliv reálného podkladu. Stěžovatel navíc netvrdí (a nepředkládá ani žádné důkazy, například ve formě povolávacího rozkazu), že by mu branná povinnost skutečně reálně hrozila. Nadto, k azylové (i)relevantnosti branné povinnosti se zdejší soud vyjádřil v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, kde uvedl: „*Samotné odmítání [branné povinnosti] odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Z týchž důvodů pak není dán ani důvod doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Jak uvedl i krajský soud, branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovaná i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci rozhodně nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu. Se stejným výsledkem byla posouzena azylová irelevantnost branné povinnosti například také v usneseních ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 - 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 - 34).

pokračování

[23] V tomto směru Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel v průběhu řízení před krajským soudem odkazoval na videa na youtube.com, která však soud bez bližšího odůvodnění jako důkazy neprovedl. Lze tedy souhlasit, že krajský soud zde pochybil. Nicméně přijatelnost kasační stížnosti by založilo jen pochybení výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. O tom, že v daném případě o tak intenzivní nedostatek nejde, svědčí dva důvody. Jako první lze zmínit skutečnost, že krajský soud provedl dokazování zprávami, které stěžovatel připojil k doplnění žaloby a k replice na vyjádření žalovaného. V protokolu o ústním jednání je následně výslovně uvedeno, že dokazování bylo ukončeno bez dalších návrhů na doplnění dokazování, přičemž zástupkyně stěžovatele v navazující závěrečné řeči konstatovala, že svá tvrzení považuje žalobce provedeným dokazováním za prokázaná. Jak tedy vyplynulo z ústního jednání, stěžovatel ani jeho zástupkyně netrvali na provedení dokazování odkazovanými videi. Nemůže se proto jednat o vadu, pro kterou by měl být napadený rozsudek zrušen, jestliže soud k těmto návrhům na dokazování nepřihlédl. Nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že se jedná o videa zveřejněná na portále youtube.com, kde může být zveřejněno prakticky cokoliv a kýmkoliv bez jakýchkoliv záruk. Nejvyšší správní soud již shora uvedl, že v žádných věrohodných zdrojích nelze najít ani zmínku o praktikách tvrzených stěžovatelem (tedy že by byli muži v celé zemi nuceni k boji nezákonným či dokonce násilným způsobem). Jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozhodnutí ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 Azs 151/2015 - 36, *„preferencí oficiálních informací je smysluplná i s ohledem na to, že situace na Ukrajině je předmětem propagandy z různých zájmových stran a neoficiální informace (zejména ty z internetu) se značně rozcházejí.“* Stěžovatel měl v rámci správního řízení možnost se k použitým podkladům založeným ve spise vyjádřit a případně předložit i jiné podklady svědčící ve prospěch jeho žádosti. Jiné aktuální a věrohodné zprávy však neuvedl a není ani známa skutečnost, že by k výše popsáným nezákonným odvodům docházelo. Video umístěná na portále youtube.com by nemohla na závěrech krajského soudu cokoliv změnit, neboť se nejedná o věrohodný zdroj, z něhož nelze ani s jistotou určit, kdo a na jakém místě zveřejněné záznamy pořídil, a zda je na nich zachycena nezkreslená realita. Nemohla tedy zpochybnit obsah oficiálních zpráv založených ve spise. Lze proto uzavřít, že uvedená vada nezaložila přijatelnost kasační stížnosti.

[24] Stěžovatel rovněž uváděl, že je ohrožen jeho život a zdraví z důvodu protestů proti mobilizaci v zemi. Nikdy však netvrdil, že by se jednalo o protesty násilné (resp. že by v důsledku nich docházelo k obecnému ohrožení), či že by dokonce v rámci nich docházelo k napadání určitých skupin obyvatelstva. Už vůbec netvrdil, že by se jakkoliv dotkly přímo jeho osoby. Nelze tedy dovozovat, že se může jednat o azylově relevantní důvod. Na tomto místě se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje s žalovaným i krajským soudem.

[25] Lze tedy uzavřít, že obavy stěžovatele se neopírají o bezprostřední ve vztahu k němu individualizované skutečnosti, které by byly alespoň rámcově v souladu s objektivní situací jak ve vztahu k možnosti odvodu do armády, tak ve vztahu k údajnému ohrožení z důvodu protestů proti mobilizaci; stěžovatel ani netvrdil, že by byl povolán k boji, nebo že by v místě jeho bydliště probíhaly protesty ohrožující i jeho osobu. Nelze proto ani krajskému soudu vytýkat, že podklady předložené v soudním řízení nepovažoval za relevantní ve vztahu k nebezpečí, které by mohlo hrozit stěžovateli.

[26] Namítá-li stěžovatel, že krajský soud nepřihlédl ke kvalifikační směrnici, nelze než podotknout, že stěžovatel sám uváděl, že byla zapracována do zákona za účelem sjednocení azylově relevantních pojmů a základních požadavků. Pokud tedy krajský soud posoudil věc v intencích zákona o azylu, dostal zásadně i požadavkům kvalifikační směrnice. Ostatně stěžovatel ani nikterak neupřesnil, jaká kritéria vyplývající z předmětné směrnice krajský soud nezohlednil. Nelze tedy než uzavřít, že napadený rozsudek požadavkům směrnice odpovídá.

[27] Nejvyšší správní soud dodává, že jak žalovaný, tak krajský soud, dostatečně vysvětlili, proč u stěžovatele neshledali důvody pro udělení mezinárodní ochrany z důvodu pronásledování, ani doplňkové ochrany, a nelze jim v tomto rozsahu nic vytýkat. Ani subjektivní přesvědčení stěžovatele nemůže nic změnit na zcela objektivním hodnocení věci na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu – tedy že stěžovateli v zemi jeho původu bezprostředně nehrozí žádné pronásledování ani vážná újma na životě či zdraví. Subjektivní obavy žadatele o azyl musí být vždy konfrontovány s objektivní situací v zemi původu a zjištění, zda jde o obavy opodstatněné. Nelze opomenout, jak rovněž žalovaný uvedl, že na území Ukrajiny má stěžovatel možnost vnitřního přesídlení, pokud se mu oblast, v níž žil a která je plně pod kontrolou ukrajinské prozápadně orientované vlády, jeví méně bezpečná. Možnosti přesídlení nejsou omezeny úředním povolením (viz str. 8 rozhodnutí žalovaného). Nutno jen podotknout, že v průběhu vyřizování pracovního povolení se stěžovatel ničeho nebál a klidně se na Ukrajinu vrátil, aby si opatřil potřebné dokumenty. Teprve po neúspěchu v této věci se rozhodl odcestovat a požádat o mezinárodní ochranu.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[28] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, protože kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[29] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[30] Ustanovené advokátce Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za zastupování dle s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (sepsání a podání kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč. Současně zdejší soud přiznal ustanovené advokátce částku 714 Kč odpovídající příslušné sazbě daně z přidané hodnoty, kterou je povinna odvést. Celkem tedy byla výrokem III. tohoto usnesení přiznána částka 4.114 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. listopadu 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu